

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.205/2015/4. szám

A Debreceni Ítéltábla Dr. Karkosák Balázs ügyvéd (cím) által képviselt I.rendű felperes neve I. rendű és II.rendű felperes neve II. rendű (mindketten: cím) felpereseknek - Dr. ... jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, a **gazdasági társaság** megbízásából Dr. ... felszámolóbiztos (cím) által képviselt II.rendű alperes neve (**II.rendű alperes címe**) II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 5.P.20.904/2014/16. számú ítélete ellen a felperesek által 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az I. rendű alperesnek 15 nap alatt 100 000 (Egyszázezer) forint fellebbezési költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az I. rendű alperes (a szerződéskötéskor **I.r. alperes régi neve**) és a II. rendű alperes által 2010. május 28-án kötött hitelszerződés (Széchenyi Kártya konstrukcióhoz) alapján az I. rendű alperes 20 000 000 forint hitelkeretet tartott a II. rendű alperes rendelkezésére. A szerződés hatályba lépésének feltétele volt a kölcsön visszafizetésének biztosítékeként az I. rendű alperes és a **gazdasági társaság2** között a készfizető kezességvállalási szerződés hatályba lépése, valamint magánszemély készfizető kezességvállalása. A kölcsön kamatlába: a mindenkor érvényes referencia kamatláb évi 4% kamatfelárral emelt mértéke. A kamattámogatás miatt 10 000 000 forintig a kamat évi 8,26%, az éves hiteldíj 9,06%, afelett 9,26% illetve 10,06% volt.

A szerződés szerint az I. rendű alperes a hitelkeretet az aktuális Hirdetmény szerinti kártyadíjjal, valamint a **gazdasági társaság2** aktuális Hirdetménye szerinti garanciadíjjal is megterheli.

A II. rendű alperesnek a hiteltartozása és járuléka erejéig készfizető kezességet a felperesek vállaltak.

A felperesek a keresetükben az alperesek 2010. május 28-án kötött szerződése érvénytelenségének a megállapítását kérték. Hivatkozásuk szerint az I. rendű alperes nevében a szerződést aláíró személyek nem rendelkeztek képviseleti jogosultsággal, a bank által kikötött egyoldalú szerződésmódosítás joga és a felmondással kapcsolatos kikötések tisztességtelenek, a garancia- és a kártyadíjra vonatkozó szerződéses rendelkezések jogszabályba ütköznek.

Az I. rendű alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

A II. rendű alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, a felpereseket egyetemlegesen kötelezte az I. rendű alperes részére 300 000 forint perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában a felperesek keresetösségi jogáról a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 272. §-ának (1), a 273. §-ának (1) bekezdése felhívásával foglalt állást.

A Ptk. 217. §-ának (1) bekezdése, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 47. § (1)-(2) bekezdése, a 210. §-ának (1) bekezdése felhívásával megállapította, hogy a hitelszerződés megfelelő alakban, írásban jött létre. A Ptk. 219. §-ának (1)-(2) bekezdése, a 222. §-a és a 223. §-ának (1) bekezdése, a Hpt. 47. §-ának (1)-(2) bekezdése felhívásával megállapította azt is, hogy a szerződés megkötésére az I. rendű alperes képviseletében eljáró **P. T.** fiókvezető és **R. Z.** fiókvezető-helyettes meghatalmazással bírt.

Rámutatott arra, hogy a kereset jogi indokául felhozott Hpt. 210. §-ának (3)-(4) bekezdése fogyasztóval kötött kölcsönszerződésre vonatkozik, a Hpt. 2. számú mellékletének III. 4. pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy. A hitelszerződést adósként kötő II. rendű alperes gazdasági társaság, következésképpen a Hpt. 210. § (3)-(4) bekezdései a hitelszerződésre nem vonatkoznak. Emiatt mellőzte a bank részére egyoldalú szerződésmódosítást engedő szerződéses rendelkezés kapcsán a Hpt. 210. § (3)-(4) bekezdéseiben foglalt követelményeknek való megfelelés vizsgálatát.

A hitelszerződés fogyasztói jellege hiányában ítélte alaptalannak ugyanezen és a hitelszerződés felmondásával kapcsolatos szerződéses kikötés - a felmondással azonnal és egy összegben esedékessé válik az adós kölcsönszerződésből eredő összes fizetési kötelezettsége (8.10. pont) - tisztességtelen voltát állító felperesi hivatkozást is.

Az elsőfokú bíróság további indokai szerint a Ptk. 209/A. §-ának (1) bekezdése alapján az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötést a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja, míg a (2) bekezdése szerint a fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A Ptk. 236. §-ának (1) bekezdése alapján a

megtámadás joga határidőhöz kötött, a 234. §-ának (1) bekezdése szerint a tisztességtelenség miatti érvénytelenségre határidő nélkül csak fogyasztói szerződés esetén lehet hivatkozni.

A bank a hitelszerződés szerint az ún. rulírozó hitelkeretet a II. rendű alperes adós üzleti működéséhez kapcsolódóan tartja rendelkezésre. A szerződés a Ptk. 685. § e) pontja szerint nem fogyasztói szerződés, az adós a Ptk. 685. § d) pontja értelmében nem fogyasztó, ezért a Ptk. 209/A. §-ának (1) bekezdéséből következően a tisztességtelen kikötések megtámadhatóak, és nem semmisek.

A megtámadás határidejének eltelte miatt az elsőfokú bíróság e kikötések tisztességtelenségét érdemben nem vizsgálta. Indokai szerint a megtámadás a Ptk. 236. § (1) bekezdés c) pontja alapján 2011. május 31-én kezdődött egy éves határideje a keresetlevél 2014. március 19-én történt előterjesztésekor már eltelt. A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felperesek a Ptk. 236. § (3) bekezdéséből következően elévülési jellegű megtámadási határidő kapcsán a határidő nyugvását, vagy megszakadását nem bizonyították. Az I. rendű felperes nem igazolt olyan egészségi állapotot, amely őt a szerződés határidőben történő megtámadására képtelenné tette, vagy a határidő nyugvására vezethetett. A 2012. július 10-ét követően keletkezett ambuláns lapokkal igazolt kezelések idején a megtámadási határidő már eltelt. A megtámadás nyugvásának szempontjából releváns időszakra vonatkozóan orvosi dokumentum hiányában a felperesek azon bizonyítási indítványát, amely az egészségi állapot házi orvos általi magyarázatára irányult, mint sürgősségi, a Pp. 3. § (4) bekezdés alapján mellőzte. A jognyilatkozat megtételének akadályát, az elévülés nyugvásának elfogadható indoka nem lehetett az sem, hogy a II. rendű felperes a cégügyekkel nem foglalkozott, az I. rendű felperest ápolta, és négy gyermeküket nevelte.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint alaptalanul támadták a felperesek a hitelszerződésnek a garanciadíjat és a kártyadíjat a mértékük megjelölése nélkül kikötő rendelkezéseit is. Azok érvénytelensége a Hpt. 2. számú melléklet III. pontjában körülírt fogyasztási, lakossági kölcsönszerződésekre vonatkozó Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem, csak a valamennyi pénzügyi szolgáltatásra és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződés esetén irányadó Hpt. 210. § (2) bekezdése alapján volt megítélhető. A Hpt. 203. § (1) bekezdés c) pontja alapján pedig a pénzügyi intézmény az ügyfelet terhelő költségeket az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségeiben hirdetményben köteles közzétenni. A garancia- és a kártyadíjra vonatkozó szerződéses kikötések a hirdetményre utalással e követelményeknek megfelelnek. A hitelszerződés 9.9. pontja szerint a szerződésben nem szabályozott kérdésekben irányadó Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF) VIII. 1. pontja értelmében a bank által az ügyfél részére nyújtott szolgáltatásokért felszámított kamatok, díjak, jutalékok, költségek és késedelmi jellegű kamatok felszámításának jogcímét és mértékét a mindenkor Kondíciós Lista tartalmazza. Az ÁSZF II/7. pontja szerint hirdetmény a kondíciós lista is, mely tartalmazza a Bank által az Ügyfél részére nyújtott szolgáltatásokért felszámított kamatok, díjak, jutalékok, költségek és késedelmi kamatok felszámításának jogcímét és mértékét, valamint a szolgáltatások nyújtásának egyéb specifikus feltételeit.

Mind az alperesek által kötött szerződés Általános és Különös Része, mind a szerződésük részévé váló ÁSZF utal a mindenkor hatályos Hirdetményben (Kondíciós Listában)

foglaltakra, amelynek tartalma ily módon ugyancsak irányadó a kölcsönügyletre, az ugyanis általános szerződési feltételként a szerződés részévé vált (BDT.2012.2614.). A Hitelszerződés Általános Részének 9.8. pontja arról is tájékoztatást ad, hogy az hol érhető el, ezzel az I. rendű alperes biztosította a tartalma megismerhetőségét.

Az elsőfokú bíróság mindebből levont következtetése szerint a szerződés a garanciaadíj és kártyadíj tekintetében is tartalmazza a Hpt. 203. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kötelező adatokat. A szerződésnek ezen részei nem ütköznek jogszabályba, a felperesek által megjelölt okból nem érvénytelenek.

A felperesek eredménytelenül támadták a kezési szerződésüket is érvénytelenségi okként a Hpt. 210. §-ának (2) bekezdésébe ütköző voltára, a kezeseket terhelő kötelezettség egyértelmű tartalma hiányára hivatkozással. Egyrészt a szerződésük 3. pontjából egyértelmű, hogy a készfizető kezességvállalás a II. rendű alperesnek, mint adósnak az I. rendű alperessel kötött hitelszerződéséből eredő tartozásának és bármely járulékainak erejéig áll fenn. Másrészt a készfizető kezési szerződés egy szerződést biztosító mellékkötelezettség, amelynek szabályait a Ptk., és nem a Hpt. rendezi. Amennyiben pedig a kereseti kérelem tekintetében releváns kikötés a szerződés felhívás ellenére sem csatolt 2. oldalán szerepelt, a bizonyításnak az okirati bizonyíték hiányosságaiból eredő sikertelenségét a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése alapján a felperesek viselik.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felpereseket kötelezte. Az I. rendű alperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (1) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése alapján állapította meg. A felperesek teljes személyes költségmentessége folytán a kereseti illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, a fellebbezési kérelmük az első fokú ítélet kereseti kérelmük szerinti megváltoztatására, másodsorban a hatályon kívül helyezésére irányult.

Az I. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ítélezése alapjául elfogadta, az érdemi döntésével egyetértett, és teljes körben osztotta a döntésének a jogi indokait is.

Az ítélet tábla a fellebbezési kérelemre figyelemmel elöljáróban az alábbiakra mutat rá:

A Pp. 235. §-ának (1) bekezdése tartalmazza a fellebbezés kellékeit, eszerint abban meg kell jelölni a fellebbezéssel támadott határozatot, elő kell terjeszteni a fellebbezési kérelmet, végül elő kell adni a fellebbezés indokolását. Ha a fellebbezés e kötelező tartalmi kellékek valamelyikét nem tartalmazza, az első fokon eljáró tanács elnökének rövid határidő

kitűzésével, a hiány megjelölése mellett pótlás végett vissza kell adnia azt a fellebbezőnek (Pp. 235. § (2) bekezdés, Pp. 95. § (1) bekezdés). A másodfokú bírósághoz e nélkül felterjesztett fellebbezés részletes indokainak elmaradása azt eredményezte, hogy az ítéletábra a felperesek fellebbezése alapján az első fokú ítéletet az általuk az elsőfokú eljárásban a keresetük indokául előadottak figyelembe vételével bírálta felül, miután erről a feleket tájékoztatta.

Az ítéletábra az érdemi felülbírálatot kizáró, ezért elsődlegesen vizsgálta, a hatályon kívül helyezésre irányuló másodlagos fellebbezési kérelem alaptalan voltát állapította meg. A releváns tényállás nem maradt feltáratlan, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem iratellenes, nem okszerűtlen, nem tartalmaz logikai ellentmondásokat, így megalapozatlanság hiányában a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű, vagy teljes megismétlése nem vált szükségessé. Az elsőfokú bíróság nem sértette meg az elsőfokú eljárás lényeges szabályait sem, ezért a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján sem volt helye az ítélet hatályon kívül helyezésének.

A felperesek keresete az alperesek hitelszerződését és az annak személyi biztosítékeként általuk, a II. rendű alperes tagjaiként kötött kezési szerződést támadta. Érvénytelenségi okként a hitelszerződés kapcsán a Hpt. 47. § (1) bekezdés a) pontjába, a (2) bekezdésébe, a Ptk. 217. §-ába; a szerződés 5. pontjába foglalt, a kamat és a díj egyoldalú módosításának a lehetőségére vonatkozó kikötésnek a Hpt. 210. §-ának (3)-(5) bekezdéseibe, a 213. §-a (1) bekezdésének d) pontjába, a Ptk. 209. §-ának (1) és (4) bekezdésébe; a felmondás 8. és 10. pontban foglalt szabályainak a Ptk. 209. §-a és a 209/A. §-ának a (2) bekezdése alapján a tisztességtelen; valamint a garancia- és a kártyadíj kikötésének a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába, a kezességi megállapodásnak a Hpt. 210. §-ának a (2) bekezdésébe ütköző voltát jelölték meg.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése érdekében a Pp. 3. §-a (3) bekezdésének megfelelően a felpereseket előzetesen tájékoztatta a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről. A tényállást a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése alapján a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapította meg. Az írásba foglalt ítélete megfelel az azzal szemben a Pp. 220. §-ában és 221. §-ának (1) bekezdésében támasztott tartalmi követelményeknek, az érdemi döntésének releváns ténybeli és részletes, helytálló, kiegészítésre nem szorult jogi indokolását adta. Utalt azokra az okokra is, amelyek miatt valamely tény nem talált bizonyítottnak, vagy a felajánlott bizonyítást mellőzte.

Az elsőfokú bíróság a kereset jogi indokaira tekintettel helytállóan vizsgálta elsődlegesen a támadott hitelszerződés fogyasztói jellegét. A jogszabálysértésre hivatkozás kapcsán a fogyasztói jelleg a Hpt. alapján volt megítélhető, a jogszabályba ütközés pedig a fogyasztói szerződésekre irányadó Hpt. rendelkezések kapcsán nem volt megállapítható.

A fogyasztóvédelmi eszközként a szerződési feltételek tisztességtelen kikötését az érvénytelenség polgári jogi szankciójával sújtó Ptk. rendelkezései voltak az irányadóak abban a kérdésben, hogy ebben a tekintetben mi tekinthető fogyasztói szerződésnek. A Ptk., összhangban a 93/13/EGK irányelv 2. cikkének b) pontja szerint „fogyasztó”

fogalommal, az ún. funkcionális megközelítést tartalmazza, a szabályozás kedvezményezettje a fogyasztó, a nem gazdasági célból eljáró természetes személy. Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a jogkövetkeztetésre is, hogy az alperesek támadott hitelszerződése nem fogyasztói szerződés. Nem fogyasztói szerződés esetén pedig a Ptk. 209. §-a (1) bekezdésének első fordulata szerint csak az általános szerződési feltétel tisztességtelen volta vizsgálható, az ilyen feltételként a szerződés részévé váló kikötés jogkövetkezménye a Ptk. 209/A. § (1) bekezdése alapján a megtámadhatóság. Ennek pedig szigorú időbeli korlátja a Ptk. 236. §-ának (1) bekezdésében írt törvényi határidő. A szerződés megtámadásának érdemi megalapozottsága csak az esetben vizsgálható, ha a jognyilatkozat nem késett el, a jognyilatkozatot tevő megtámadási joga nem szűnt meg. A készfizető kezes felperesek a megtámadás elkésztése folytán a megtámadás jogát elvesztették, ezért a megtámadási ok alaposságát, a támadott kikötések tisztességtelen voltát érdemben az elsőfokú bíróságnak nem kellett vizsgálnia.

A fent kifejtettekre figyelemmel a fellebbezés nem vezethetett az elsőfokú bíróság által megállapítottól eltérő tényállás megállapítására, sem eltérő jogkövetkeztetés levonására, így az első fokú ítéletnek a megváltoztatására sem.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és lényegében saját helyes indokai alapján helybenhagyta (Pp. 253. §-ának (2) és a 254. §-ának (3) bekezdése).

A felperesek a másodfokú eljárásban is pervesztesek lettek, ezért a Pp. 78. §-ának (1) és a 82. §-ának (1) bekezdése alapján egyetemlegesen viselik a jogi képviselővel eljáró I. rendű alperes fellebbezési költségét. Annak mértékét az ítélet tábla az Ükr. 3. §-ának (5)-(6) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálására és a fellebbezési ellenkérelem által indokolt képviseleti tevékenységre. A fellebbezési illetéket a Kmr. 13. §-ának (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli.

D e b r e c e n, 2015. május 20.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottilia s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -